

Қазақ елінің егемендік алуына, бүгін отыз тоғыз жыл. Осы егемендік алу жолында, өз үлестерін қосқан ұлытылмас оқығандарды және қаншама тұлғаларды мақтан тұта, еске түсіре аламын. Қазақ халқымыз қазіргі тағда бейбіт, томыш әде өмір сүруіміз, бірден-бір себепкерлері: бұрынғы замандағы; ең қайратты, батыл, рухты, өз мүддесін мекзеген, оның ермекі, халқымыз тәуелсіздігін айлаған азаматтар. Мысал ретінде айта кетсем: „Алаш ұраны“, сол тағдағы рухты азаматтар, тәуелсіздік алушылардың басты оқығасы: „Желтоқсан оқиғасы“ т.б. сияқты. Ең ерекше жер еткен, тарихымызда ерекше орын алатын: „Алаш мойы“, - жарында мәңгі есте қалмақ. Себебі: ол қазақ еліміздегі әр азаматтың рухын көтерген оқыға. „Алаш ұраны“ жайлы ең алғашқы дереккөзді, мектеп оқулықтарында айтылған: кейінгі орта. жасыр кезекіндегі „Қазақ хандығы“ ашылуында кездестіре аламыз. Дереккөзге сай, „Қазақ хандығы“ ұраны - Алаш - еді. Бұл кезектегі „Алаш ұраны“ тұлғалары, мен үшін ең қайсар тұлғалардың бірі. Барлық „Алаш ұраны“ енген тұлғалардың арманы. мен мақсаты: ол қазақ елін тәуелсіз, бейбітшіл, ешкімге бағын-

байтын мемлекет ету өзі. Бұл арманды шығаруға айналдыру мүмкін емес, татайып сияқты көріксе де, әр азамат бойында қызып тұрған табын мен рух, батылдық, байсарлық халыққа ұялт беріп отырды. Яғни қиыншылық пен қасірет заманында, табыққа үлкен ұялт беріп отырған, осы - "Алаш Ұраны".

Келесі, тарихшылардағы ерекше орын алатын оқиғалардың бірі, одақтың бірі: КСРО кезіндегі "Алаш партиясы" да елеулі қалмады. Қазақ халқындағы мәртебесі жоғары, қазақ ұлтының ұялт бойып қалыптасуына, өзінің зор үлесін қосқан тұлға: Мұхамет Қоңайханов келіздеген: "Алаш партиясы" сымық құрамына кірген, әр жақ, әр тұлға, мен үшін ерекше рәл атқарады. "Алаш партиясы" сымық құраму мақсаты: Одақанда "Қазақ" елінің де маңызы бар, екенін көрсету, өз ұлтының мүддесін барынша қорғап, сақтап қалу, қазақша сөйлеу, үйрену, қазақ әйелдеріне шығару, қазақша газеттердің басшылықтан шығарылуы, жалпы "қазақ" деген сөзі ұрпаққа жеткізу бағы. Одаққа енген әр тұлға: өз еркіндіктерімен, өз елін, өз ұлтын, өз ұялт ұстанымын сақтап қалғысы келген, бұл таңдау тарапында өз өмірінде қауіп төнетінін, оның сағдарым таңсы білсе де, халқы үшін бәрін дайын.

боған, - жандар еді. Олардың біз үшін жасаған ерліктерін, талпыныстарын, тигерлерін, құрбандыққа дайын боған батылдықты, оларға деген шексіз алғысшылықты бір сөзбен айтып жеткізу мүмкін емес.

Екіншісін қарай, қазіргі қоғамда, біздің тарихшылардың маңызы орынға ие „Алаш“ тайлы, көп жастар біле бермейді. Тіпті, тұңғаларды мүлдем танымайтын азаматтардың көбейіп кетті. Сол үшін, „Алаш“ партиясы, толығымен тұңғалардан ұялғаннан, ^{күресіні} тесік таппай, ар-ұятымыз іздеймін де отырмын.

Егер, бұрынғы кезекте хат жазу бұйырса, айланбастан „Алаш Партия“ соны жазар едім.

Олардың жасаған ерліктеріне шын жүректен алғысында білдіріп, „сіздердік жасаған еңбектеріңіз даярға, босқа кеткен жоқ“

деуші едім. Ар ұятымын сүйіп, олар құрметтейтін азамат, тарих толығына ерекше ерекше аятын „Бесугіс хатын“ жатқа біледі. Атаар алғысын шексіз.

Қазіргі тәуелсіз, егемендік мемлекетте әзір сүйіп татқанымыз арқасы: ата-бабамыз рухы бағамы, ешкімнен қорықпай, күрескен де, сөзбен де алған азамат тұңғаларымыздың арқасында екендігі есіме түсіп кетсе болды, бойында әр-түрлі сезім, басып алып, маңтаныш сезімі амады да.

турады.

Қорытындылай келсе, „Алаш тоғы“ – ол тек қазақ халқындағы; ежелгіденгі, тәуелсіздікті аңсатын, азаттықтарсыздан құралған одақ емес, бұл қазақ тарихында аса маңызды рөл атқаратын оқиға мен ұлттың рухты биіктейтін ерекше нұсқасы. Мүлкін, сол кезеңде еліміздің маңысын жеті таптамдай, ұлттың мүддесін, салт-дәстүрді, тілді сақтап қалу үшін, жанын-тәнін берген, ерекше тұлғаларыңыз танытқан жеріңіз болмаса, қазір осылай „қол үстіне, төрттей жұмыртқалықтай“ бейбіт, тыныш елде өмір (сұхбеспедік?) сүретін бедек? Сол асқақ рухты биіктейтін „Алаш“ тағы тарихи маңызын біліп, оны ұшытпай, қастерлеу – біздің міндетіміз, әрі парызымыз. Әткенімізді білсек, болашаққа бағдарлау қызығандан келмейді. Сондықтан, ежелгіденгі тету тағындағы асыл оқиғамызды естен шығармай, оны болашақ жас ұрпаққа асыл мұра ретінде жеткізейік. Бұл оқиғаның асыл мұра екенін осы екі қорытынды оймен зияндей аламын: 1) Бұл оқиға тәуелсіздікке тету барысындағы, тарихта ерекше орынға ие оқиға. 2) Ол қазақ халқының ұлттық тілін, мүддесін сақтап қалуда арналған ашықтан одақ.

Ұшытпайық! Қастерлейік! Әзіртейік!